

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (INCORPORATED).

17, Hart Street, London, W.C.1.

Telephone : Museum 617.

Telegrams : "Esperanto, Westcent, London."

Late Hon. President : DR. L. L. ZAMENHOF.

Hon. Vice-Presidents : JOHN POLLEN, C.I.E., LL.D., Miss E. A. LAWRENCE.

Vice-Presidents : W. HARVEY, I.S.O., WM. M. PAGE, JOHN MERCHANT.

Hon. Secretary : CHARLES H. EDMONDS.

General Secretary : MONTAGU C. BUTLER.

President : J. MABON WARDEN, F.F.A.

Hon. Treasurer : W. ELLIS CLAYTON, O.B.E.

Business Manager : HARRY A. EPTON.

The British Esperanto Association (Incorporated) is a Union of the Esperanto Societies throughout the Empire, and has been established for the following purposes (*inter alia*):—To promote in every way the spread of the International Auxiliary Language "Esperanto" by—

- (a) Promoting the formation of new local Groups.
- (b) Distributing information and publishing propaganda literature.
- (c) Organising examinations and granting certificates of proficiency.
- (d) Promoting lectures and arranging for loans of collections of literature, correspondence, etc.
- (e) Promoting arrangements for Congresses at home and abroad.

Also to maintain headquarters in London, where all Esperantists may obtain information and assistance in their work.

The Association consists of "Members," "Fellows," and Affiliated Groups and Federations. The Annual Subscriptions are —Members, 10s.; Fellows, 21s.; they can be received for several years in advance if desired. Membership forms and particulars of Affiliation and Life Membership on application.

Members and Fellows are entitled to receive this journal free.

There are two Examinations of Proficiency: Preliminary and Advanced. Both may be taken by Correspondence. Full particulars of the Examinations will be sent on receipt of stamped addressed envelope.

LA STRUVELPETRO

Beletaj rakontoj kaj komikaj bildoj
de

Dr. Heinrich Hoffmann.

Esperanta traduko de

J. D. Applebaum.

Tiu libro enhavas pli ol 24 koloritajn bildojn kaj tre taŭgas kiel belega donaco por infanoj.

Rigida kovrilo. **Prezo 2ŝ. 9p. aŭfrankite.**

Sola Agento por Britujo:

BRITA ESPERANTISTA ASOCIO, 17, Hart St., W.C.1.

La Vera Frataro.

La multŝatata kanto pri Fratamo por uzo
ĉe Esperantaj kunvenoj.

Speciale verkita kaj komponita de

HARRISON HILL,

Prezo: 3 pencoj. Aŭfrankite, 4 p.

B.E.A., 17, Hart Street, LONDON, W.C.1.

FONTPLUMO

"ESPERANTO."

Nur restas nun kelkaj fontplumoj, kaj por instigi al rapida forvendo de la resto, ni donacos al ĉiu frua aĉetonto unu el la jenaj libroj:—

1. Tatterley.
2. Mimi.
3. Stranga Idilio.
4. Kvar Infanaj Kantoj.

La Plumo havas oran bekon, en tri specoj: Mezdika, dika, aŭ maldika.

Prezo: 7ŝ. 9p. aŭfrankite.

B.E.A., 17, Hart Street, W.C.1.

THIS WINTER

IS YOUR OPPORTUNITY TO REALLY MASTER ESPERANTO.

The Chapman Correspondence Courses present the most pleasurable and certain means of doing this. Be honest with yourself and with the Cause, undertake a three month's real study of the language—you are not learning Greek or Russian—and obtain the permanent satisfaction of possessing the Advanced Diploma. The mass of real Esperanto literature is rapidly increasing; are you able to fully appreciate it? I can help you to succeed.

PRELIM. COURSE for beginners 25/- LITERARY TRANSLATION COURSE 25/-
ADVANCED COURSE ... 25/- COMMERCIAL TRANS. COURSE ... 25/-
Rebate for multiple enrolments. Ask for a copy of "La Nia" for Oct.
Albert Chapman, F.B.E.A. (Hons. Diploma) Walton Highway, Wisbech.

GLUMARKOJ.

La B.E.A. nun vendas du specojn de Glumarkoj.
Unu—Rondforma. Alia—Ovoforma.

La Rondforma estas en diversaj koloroj.

Ambaŭ belaspektaj kaj forte gluitaj.

Diru specon preferatan. *Prezoj, same malaltaj*

2½ pencoj por 12; 1/3 por 100, aŭfrankite.

To Lovers of Music!

The best answer to those who ask:

IS ESPERANTO A MUSICAL LANGUAGE?

Is to present them with a copy of
Himnaro Esperanta, just published.

Sing a few of the numbers to the tunes
indicated, and prove its *belsonecon*!

Prices: Flexible Cloth, 1/8; Stiff Cloth, 2/2; post free.

B.E.A., 17, HART STREET, LONDON, W.C.1.

THE ESPERANTO-ENGLISH DICTIONARY

BY

EDWARD A. MILLIDGE.

"A Complete Pocket-Companion to Esperanto."

The Standard Esperanto Dictionary for the English-Speaking Peoples.

Third Edition, Revised and Enlarged.

500 PAGES, 7s. 6d.

POST FREE 7s. 10d.

MIMI

rakonto pri la Latina Kvartalo
dum la milito. Angle verkis
J. U. Giesy.

ESPERANTIGIS

EDWARD S. PAYSON

(Prezidanto de la Esperantista Asocio de
Norda Ameriko).

PREZO: 1ŝ. 2p. aŭfrankite.

B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C.1.

BARGAIN PACKETS.

NEW SERIES.

So great has been the success of our first set of Bargain Packets, that we have decided to make up a new set, to be called **Bargain Packet No. 2**, which is even better value than No. 1.

The following 12 books, etc. are offered as a *set*, or in *dozens* of any one or more titles, but *single copies* can be sent only at the price shewn in our ordinary Book List:

	Published price.	SALE PRICE: per dozen. Post free.	
1. LIA LASTA SANCO, Play (Bernard: Gego)	8d.	6/-	
2. ŜI KLINIGAS POR VENKI, Play (Goldsmith: Motteau), cloth bound ..	1/-	6/-	
3. ESPERANTO CRICKET, Game	1/-	6/-	
4. KANTOJ DE SALAMONO (Fred)	5d.	3/-	
5. LA DRONANTA MUŝO (T. R. Butler)	2d.	1/6	
6. GVINIVERO KAJ ALIAJ POEMOJ (Bicknell)	6d.	4/-	
7. KATO EN BOTOJ, Fable	6d.	4/-	
8. KONKORDANCO DE SENTENCOJ DE SALAMONO (Ŭoago)	6d.	3/-	
9. BRILAS L'ESPER', Song (Reeve)	3d.	1/6	
10. LA VOJO, Song (Zamenhof: Tomblin)	3d.	1/6	
11. EN LA MONDON, Song (Zamenhof: Sefer)	6d.	3/6	
12. MIA ESPERANTISTINO, Song (Page: Mooney)	3d.	1/6	
Old Price ..	6/-		

Per
set:
3/6
post
free.

There are still a few sets left of our Bargain Packet No. 1, which now consists of the following books:—
Boks kaj Koks; Ginevra; En la Dolomitoj; En la Montoj; Bombasto Furioza; Internacia Parlamento, Post-card Photo of Zamenhof; La Antaŭdiro; Hour of Esperanto; Ordo de Diservo; and Grava Signifo de Nova Testamento kaj Graveco de Esperanto por Blinduloj.

Price now 2/6 post free.

SPECIAL OFFER: The two Bargain Packets will be sent for 5/6 post free.

To avoid disappointment, send cash with order at once, to the B.E.A., and mark envelopes "Bargain Packets."

THE

Esperanto

Blend of Purest SCOTCH

WHISKY.

SPECIAL NOTICE.

Owing to Government Restrictions, we have been compelled to withdraw this Whisky from general sale. Former Clients will be supplied to a limited extent in accordance with the supplies at our disposal.

BUCHANAN, SCOTT & CO.,
Garthland Street, GLASGOW.

ESPERANTO PRINTERS

and Printers of this Magazine, are in the position to undertake Printing and Bookbinding of every description from a Card to a Dictionary.

Write for specimens and prices to

'Phone 23.

FAIR ROW,
CHATHAM.

Agrable Surprizita

vi estos, se vi aĉetos novan, jam 3-an eld. de

B.E.S.-a Adresaro de Esperantistoj el ĉiuj landoj

kiu per siaj enhavo, aranĝo, ilustraĵoj kaj modera prezo
(1ŝ. 5p., alilande 1'50 fr. po.)

kontentigos ĉiun!

Mendojn plenumas kaj *aliĝojn* (kotizo 11p., kun adresaro 1ŝ. 5p.), eĉ *anoncojn* por nova (4-a) eldono jam de nun akceptas

**Brita Esperantista Asocio, London, W.C.1,
Hart Street 17.**

aŭ la eldonanto: Bohema Esperanto-Servo, MORAVANY, Bohemujo, Ĉeĥoslovakujo.

VIVO DE ZAMENHOF

verkita de Edmond Privat.

204 paĝoj.

Ilustrita.

Jen klasiko, kiun devus nepre posedi ĉiu Esperantisto.

Bonege verkita.

Klare presita.

Bele bindita.

Afrankitaj prezoj:

Broŝurita, 3ŝ. 3p.

Tolobindita, 5ŝ. 4p.

B.E.A., 17, HART STREET, LONDON, W.C.1.

Du Utilaj Libroj.

TRA LA MONDO.

Proverboj, aforismoj kaj sentencoj ; Fabeloj, fabeloj,
kaj rakontoj ; Interesaĵoj el la vivo kaj sciencoj ;
Ŝercaĵoj, amuzaĵoj kaj kantoj por liberaj horoj.

Kun multaj bildoj kaj muziknotoj.

Kolektita kaj prilaborita de **Paul Bennemann.**

96 paĝoj kun forta kovrilo.

Prezo : 1ŝ. 3p. aŭfrankite.

BILDOTABULOJ POR LA INSTRUADO DE ESPERANTO.

Lingva instruado (laŭ Thora Goldschmidt) sur la
fundamento de bildotabuloj.

35 bildoj kun klariga teksto, ekzercoj, ekzemploj
kaj gravaj aldonoj (fundamenta gramatiko kaj
ekzercaro de D-ro Zamenhof), konsistanta tabelo,
kaj Esperantaj dokumentoj.

105 paĝoj. amplekso : 10" x 8". Kartona kovrilo.

Prezo : 2ŝ. 4p. aŭfrankite.

Haveblaj ĉe

B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C. 1.

'PANYAN'

EN LA TUTA MONDO LA PLEJ BONAJ

VINAGRA KONSERVAĴO KAJ SAŬCO.

Pro sia unika, tre agrabla
gusto jam atingis lokon ĉe la
publiko pli altan, ol ĉiu alia.

La diferenco kuŝas ĝuste en
tio, ke ili atingis la plej altan
gradon de bonegeco.

Vendataj ĉie en boteloj de du
grandoj je modera prezo.

Solaj Posedantoj :

MACONOCHE BROS., LTD.,
LONDON, E.14.

L I L I O

Rakonto originale verkita en Esperanto

de

E. ALLEYNE SINNOTTE
(Melbourne).

NOTO DE LA AŬTORINO :

"La rakonto ne pretendas esti io pli, ol
Karaktera skizo de bravo virino. Ekzistas
multaj 'Lilioj' en la mondo, kiuj tamen ne
havas la konsolon kaj helpon, kiujn donus al
ili vizio tia, kian havis la Lilio, kiun mi provis
portreti. Mia rakonto alportu esperon kaj
kuraĝigon al almenaŭ unu suferanta persono !"

NOVE BINDITA EN DU BINDSPECOJ :

Tole : 2ŝ. 6p. ; Brosure : 2ŝ. 0p.

Afranko : 4p.

B.E.A., 17, Hart Street, W.C.1.

"You can't go wrong
With FULCHER AND LONG,"

THE NEW

English-Esperanto Dictionary

and if you have not yet ordered a copy you are missing a good thing.

Mr. JOHN MERCHANT, writing in the *Sheffield Weekly News*, says:—"The Dictionary is
absolutely indispensable to beginner and expert alike. Many of the word formations
are little less than an inspiration. Some of the existing dictionaries have been
suggestive rather than final, but this new work possesses no such limitations."

350 pp., Demy 8vo.

Price 7s. 6d. (by post 8s.),

from **E. Marlborough & Co., 51, Old Bailey, London, E.C.4,** or the **British Esperanto
Association, 17, Hart Street, London, W.C.1.**

The BRITISH ESPERANTIST.

THE OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION.

VOL^o XVII. N-ro 200.

NOVEMBRO, 1921.

PREZO 6 PENCOJ.

KOSTO DE ABONO.—*En Britujo*, afrankite: por unu jaro, 6 ŝilingoj; unu numero, 6 pencoj.

Eksterlande, afrankite: por unu jaro, 6 ŝilingoj per poŝtmandato aŭ 30 respond-kuponoj kun poŝtsignoj.

Abonoj estas akceptataj ĉe la komenciĝo de ĉiunmonato. Sin turni al la Sekretario, 17, *Hart-street*, London, W.C.1.

REDAKCIO.—Manuskriptojn k.t.p. oni volu sendi al la Redakcio, 17, *Hart-street*, London, W.C.1. Tradukintoj, antaŭ ol sendi siajn verkojn, volu ĉiam certigi, se necese, ĉu la aŭtoro aŭ la originalaj eldonintoj permesas la represigon.

Pri artikoloj la Redakcio rezervas al si la rajton korekti la erarojn de stilo, k.t.p. Ordinare oni ne resendas artikolojn neakceptitajn.

ANONCOJ.—Pri anoncoj sin turni al la Administracio, THE BRITISH ESPERANTIST, 17, *Hart-street*, W.C.1.—Privataj anoncoj pri Esperantistaj naskiĝoj kaj edziĝoj estas enpresataj po 3 ŝilingoj por kvar linioj.

ENHAVO.

	Paĝo.
Nia Grandega Sukceso ĉe la Kunsidantaro de la Ligo de Nacioj	81
La Monumento al D-ro Zamenhof	82
Por la Malsatuloj!	82
Coming Events—Chronicle	83
Dek-sesa Kongreso de Skotaj Esperantistoj	86
Novaj Eldonaĵoj	86
Competition for Boys and Girls. MISS JANE BAIRD	86
Oficeja Babilado	87
B.E.A. Monthly Report of the Hon. Secretary, Candidates for Membership Examinations, Funds, F.K.I.	87, 88

Nia Grandega Sukceso ĉe la Kunsidantaro de la Ligo de Nacioj.

El la dua numero de *Nova Tagiĝo*, organo de la Interpopola Rondo Esperanta ĉe la Sekretariejo de la Ligo en Genevo.

Laŭ sufiĉe fidindaj sciigoj de kelkaj ĵurnaloj, la Prezidanto de Usono, S-ro Harding, esprimis, ke la lingvo oficiale uzota ĉe la venonta Washington Konferenco estu sole angla lingvo. Aŭdinte ĉi tiun neagrablan deklaron, franca registaro kolerplene protestis, ke la franca lingvo ĉiukaze ne devas perdi sian ĝisnunan superan pozicion kiel internacian komprenigilon diplomatan.

Tiel komencis akriĝi la lingva disputado sur internacie granda skalo.

Kiom tio, dum la naŭa kunveno de la Kunsidantaro grafo Gimeno, hispana delegito, hispane parolis emocie kriante, ke hodiaŭ la unuan fojon resonas ĉe la Ligo la beleĝa lingvo de Cervantes, kiu vibrigas animon de pli ol 90 milionoj da loĝantoj de tero. La lingvon hispanan, daŭrigas la grafo, uzas la triono de membroj de la Ligo, tial ke la internacia kunlaborado ŝajnas al ni, hispanlingvanoj, pli facila, se mi povus utiligi ĝin ĉi tie por esprimi niajn sentojn, niajn pensojn kaj fine nian volon. Eble la manko de tiu ĉi facileco estas la kaŭzo de kelkaj malplenaj seĝoj, kion ni treege bedaŭras!

Do la urĝa neceseco de ia neŭtrala komprenigilo helpa estas jam impona; ĉio puŝas fatale nian aferon antaŭen kaj nun ĵus prepariĝis tre favoraj cirkonstancoj por esperanta movado.

La dekan de Septembro, antaŭ la prezidanto de la Kunsido prezentigis grava propono pri instruado de Esperanto subskribita de dek tri diversnaciaj delegitoj. La kunsido tuj starigis specialan subkomisionon por decidi, ĉu oni povus enskribi la demandon pri Esperanto kune kun aliaj same proponitaj aferoj en la tagordon de la Dua Kunsido.

Post kvin tagoj, Lordo Robert Cecil, prezidanto de tiu ĉi subkomisiono koncernata, letere komunikis la rezultatojn de sia laboro al S-ro Karnebeek.

Jen sin trovas la ellaborita propono pri Esperanto: "La propono 2 pri instruado de Esperanto farita de la Sudaŭfrika delegito Lordo Robert Cecil kaj ankaŭ subskribita de la delegitoj de Rumanujo, S-ro Jonesco; Persujo, S-ro Emir Zoka; Belgujo, S-ro Lafontaine; Ĉekoslovakujo, S-ro Beneŝ; Kolombio, S-ro Restrepo; Ĥinujo, S-ro Kan-Cai-Fu; Finnlando, S-ro Enckell; Albanujo, S-ro Noli; Japanujo, S-ro Adaĉi; Venezuelo, S-ro Escalante; Hindujo, S-ro Khengary; Pollando, S-ro Askenazy.

La delegitaj supernomitaĵoj proponis la enkondukon de internacia helplingvo Esperanto en la publiklernejojn por faciligi la rektan interkompreniĝon inter la popoloj de tutmondo.

1. La Komisiono konsideras, ke ĉi tiu problemo, pri kiu interesiĝas nombro ĉiam kreskanta da Ŝtatoj, indas je zorga pristudado, antaŭ ol la kunsido pritraktos ĝin. La afero estis jam lastjare resendita al komisiono, kiu prezentis mallongan raporton rekomendinte al la Sekretariejo la enketon pri la spertoj kaj rezultatoj jam atingitaj en sfero de faktoj.

2. La Komisiono do proponas, ke la problemo estu enskribota en la tagordon de la sekvanta Kunsido kaj ke la Sekretariejo preparu ĝistiam kompletan kaj dokumentan raporton laŭ la senco montrita por la projekto de la rezolucio.

3. Laŭ deziro de la subskribintoj, la raporto de la dua Komisiono lastjara same kiel la raporto de Subsekretario D-ro Nitobe pri la oficiala misio al Praha Esperanta Mondkongreso estu komunikataj al Liganoj senprokraste.

La Kunsido alprenis tiun ĉi proponon unuanime kaj nek Hanotaux nek Hymans kontraŭbatalis.

Tiu ĉi grandega venko je markas novan epokon en nia movado, nia fincelo iom post iom alproksimiĝas, kaj ni estu ĉiam kuraĝaj kaj esperplenaj. Ni prudente

kaj entuziasme preparu por nia pacbatalo en la Tria Kunsido de la venonta jaro.

Nu ni tre sincere dankas S-ron Adaĉi pro lia respektinda afableco subteni nian lingvon, malgraŭ malfavora sinteno de la ceteraj japanaj delegitoj.

Li estas vere *spirite* internacia homo sopirante je alta homidealo.

Aliflanke japanaj eminentuloj nun restantaj en Genevo pro aferoj de la Ligo de Nacioj, eksentante en ties pleneco la netakseblan valoron de Esperanto, konsentis sendi baldaŭ al la Japana Parlamento pet-skribon pri la ĝisfunda pristudo de internacia lingvo Esperanto. Pri tio ni ŝuldas koran dankemon al atestimata S-ro Janagida, honorinda ĝenerala sekretario de Senato.

Internacie vekigas nun nova Japanujo.

Laste la Sekretariejo ricevis de la *Brazila Ligo Esperantista* pet-skribon datitan la 10an de Aŭgusto 1921, kaj adresitan al la Prezidanto kaj al la membroj de la Kunsido. Jen ĝia teksto:

Konsiderante la necescon de ia lingvo internacia; la neeblecon solvi ĉi tiun problemon per alprenado de lingvo mortinta aŭ de ia ajn lingvo nacia, la divastiĝon de la helplingvo neutrala Esperanto en ĉiuj centroj civilizitaj de terglobo kaj fine la aprobon, kiun donis al ĉi tiu internacia komprenigilo la plej kompetentaj personoj.

Al la Ligo de Nacioj, ni respektplene petas afable doni moralan apogon valorplenan por la celo de Esperanto kaj efektiviĝi ĉi tiun apogon per alprenado de rezolucioj montrantaj la servon, kiun ĉi tiu neutrala helplingvo donas al la daŭrigado de paco kaj al la bona interkompreniĝo inter popoloj.

La Konsilanta direktoro,

ALBERTO COMTE FERNANDES.

La peto portas subskribon de 239 brazilaj eminentuloj.

ĈIKAO FUJISAWA.

Tutmonda Monkolekto por Monumento

AL D-RO L. L. ZAMENHOF.

ALVOKO AL SAMIDEANOJ KIUJ PROMESIS MONDON-
ACOJN KAJ ALIAJ.

La XIIIa Kongreso en Praha unuanime aprobis la Rezolucion proponitan de la Internacia Komitato kaj decidis, ke estas necese, starigi la Monumenton laŭ la plano difinita, al D-ro Zamenhof.

La Projekto do—vidu antaŭan artikolon—nun eliras el la embria stato kaj eniras en la praktikan vivon de la esperantista movado, kies tutkoran subtenon ĝi nepre devas ricevi. Individuaj Esperantistoj same kiel kolektivaj grupoj estas petataj veni kun sia helpo. La Kupon-kartoj estos eldonitaj post iom da tempo, sed dumtempe la Organiza Komitato petas:

1. Samideanoj, kiuj jam promesis mondonacojn, sendu la promesitajn sumojn rekte al la Honora Kasisto, W. M. Page, 31, Queen Street, Edinburgh, Skotlando.
2. Samideanoj, kiuj ne faris promesojn, sendu mondonacojn tuj al la Hon. Kas. (bankbiletoj el ĉiuj Nacioj estos akceptitaj).
3. Grup-sekretarioj estas petataj aranĝi por tiu celo dum la vintra sezono sistemajn monkolektojn.

Eksterbritaj samideanoj, kiuj tion deziras, povas sendi siajn mondonacojn al la Prezidantoj de siaj Naciaj Societoj, de kiuj la Organiza Komitato ricevos de tempo al tempo la necesajn avizojn pri la sumoj ricevataj kaj sendos instrukciojn pri la dispono de la mono tiele kolektita.

Por la Organiza Komitato,

J. D. APPLEBAUM, Hon. Sekretario,

11, Mayville Road, Mossley Hill,
Liverpool, Anglujo.

Aliaj gazetoj estas petataj represi.

Por la Malsatuloj!

EN RUSUJO.

Ni ricevis fortan alvokon de la Esperantista Help-Komitato en Petrograd al la Esperantistoj de la tuta mondo, ke ili helpu al la malsatantoj en Rusujo. Inter la subskribintoj de la alvoko estas la konata Esp. verkisto Devjatnin.

Mi estas certa, ke ĉiu samideano, kiu komprenas la grandegan bezonon, volonte helpos, ĉiu laŭ sia eblo. Nur memoru, ke post sep jaroj da eksterlanda kaj civila militado kaj post la blokado, sekvis la plej vasta manko de la rikolto. Pro tio, pereis grandega kvanto da greno, kaj dek milionojn da homoj minacas morto je malsato.

Ne diru: "Ne estas nia afero, la registaro devus helpi." Estas vere, ke ĉiuj registaroj devus helpi, sed ordinare registaroj nur agas (kiel ĉe la demando pri lingvo internacia) post kiam individuoj elmetas ekzemplon. Ni Esperantistoj sekvu la bonegan ekzemplon de la Amerika Rusa Help-Kaso, la Societo de Amikoj, Ruĝa Kruco kaj *Save the Children* Fund. La Londona Klubo malfermis kason por ĉi tiu celo, kaj jam ni kolektis £14 7s. 6d. SENDU LAŬ VIA EBLO al—

P. J. CAMERON, Vic-Prezidanto.

69, Schubert Road, Putney, S.W. 15.

EN GERMANUJO.

Amikoj en eksterlando! Ĉu vi konas la mizeron de niaj infanoj? Helpu, subtenu ilin!

La germana popolo estas malriĉa, mizersuferanta popolo, kiun zorgoj kaj turmentoj teren premas. Pro malhavo de ĉio, kion postulas la bezonoj de la vivo, ĝisuferas. Plej maldolĉe niaj infanoj devas ĝemi pro tiu ĉi malhavo. Al ili devas esti helpate antaŭ ĉio, por ke la estonta generacio ne kaduku. Por mildigi ĉi tiun mizeron, grandaj rimedoj estas bezonaj. Nurnbergo nura ne kapablas havigi tiujn ĉi rimedojn. Nutraĵoj devas esti aĉetataj, infanoj por plifortigo elurbigataj, vestaĵoj kaj tolaĵoj havigataj. Tial donu, homamikoj, donacu, kion vi malbezonas. Sendu nutraĵojn kaj vestaĵojn, sendu al ni monon ĉe la konto de la Nurnberga Porinfana Helpejo, ĉe la urba ŝparoficejo en Nurnberg. Vi havas la certecon esti subtenintaj komunutilan verkon. Tutkore ni dankas al vi por ĉiu donaco.

Nurnberg,

oficejo Losunger am Lauferschlagturm 6.

NURNBERGA PORINFANA HELPEJO.

La laborkomitato.

La supran alvokon sendis al ni Prof. D-ro Ledermann, UEA Delegito en Nürnberg, am Lauferschlagturm Nr. 6. II., kiu volonte respondos ĉiun demandon pri la suferantaj infanoj kaj sendos senkoste ekzemplon de la de li esperanten tradukita broŝuro eldonita de la Urbkonsilantaro; do ĉiu homama interesulo petu de li "Mizero kaj suferego de la Nurnbergaj infanoj" kaj helpu laŭ povo.

MORTIS.—Fino Maria Blanche Ingram, el Edinburgo. 26 May. Ŝi estis tre interesita pri Esperanto kaj faris multe da utila laboro en la tempo de la milito.

AUTHORS' M.S. TYPED.

Esperanto or English, 1/- per 1,000 words; Carbons, 3d. per 1,000; Circular Letters, 5/- for 200.—E. F. Turner, Dudley House, Offerton Road, Clapham, S.W.4.

Coming Events.

Rendevuoj en Londono.—Sabato, 12an de Novembro, horo 3.15. Oni estas petata viziti "King Edward the VIIth Galleries" (British Museum). Rendevuo, la Granda Vestiblo Komenĉe, la porcelana, vitra kaj Mez-epoka kolektoj. Horo 5, Restoracio A.B.C., 6, Southampton Row, proksime de tubstacio, High Holborn. Dimanĉe 26an, "Wallace Collection" (norde de orienta flanko de Selfridge's, W. 1.). Rendevuo, la benkoj en la alkovo de "The Vestibule" supre. Restoracio, "Express Dairy," tubstacio, Marble Arch. C.G.S.-M.

Church Esperantist League.—The Annual General Meeting will be held in the B.E.A. Reading Room, 17, Hart Street, W.C. 1, at 6.15 p.m. on Tuesday, 22nd November, 1921, when all Members and Associates are earnestly invited to be present.

Diservo Esperanta okazos dimanĉon, Nov. 13an, je 3.15, en St. George's Church, Hart Street, London, W.C. 1. Espereble parolos Pastro P. O. Gould. Teo en Museum Tea Rooms, 4.30.

Londona Klubo, en St. Bride's Institute, Bride Lane, Ludgate Circus, E.C., je la 7a horo ĉiuvendrede. Okazontaĵoj:

- Nov. 4th. Praha, J. Bredall;
- " 11th. Lingvaj Respondoj, J. A. Smith;
- " 18th. K.T.P., H. A. Epton;
- " 25th. Muzika Vespero;
- Dec. 2nd. Danco;
- " 9th. Aranĝota, H. W. Smith.

Esperanto Classes now being held in London.

Balham and Tooting.—Balham Commercial Institute, Elmfield Road, S.W. 17. *Elementary*, Friday. *Intermediate*, Wednesday, 7.40—9.40. 10s. each course, 12s. 6d. the two. Mrs. Blaise.

Barnet.—Friday night. Particulars from Mrs. Westoby, 19, Bedford Avenue.

Canning Town.—Congregational Hall, Swanscombe Street, E. 16. *Juniors*: J. H. Thornton; *Seniors*: Miss Hanbury. No charge.

City.—(London Club), St. Bride's Institute, Bride Lane, E.C. 4. *Elem.*, 7—8. Mr. E. E. Yelland.

Highbury.—Highbury Commercial Institute, Laycock Street, Highbury Station, N. 1. *Elem.*, Wednesday; *Adv.*, Thursday, 7.30—9.30. 10s. each course, 12s. 6d. the two. E. E. Yelland.

Holborn.—Minerva Café, Bury Street, 144, High Holborn, W.C. 1. Tuesday, 7—9. 7s. 6d. half-session. Mrs. Blaise.

Marylebone.—Marylebone Commercial Institute, Upper Marylebone Street, Great Portland Street. *Elem.*, Tuesday; *Adv.*, Thursday, 7.15—9.15. 10s. each course, 12s. 6d. the two. M. C. Butler.

Shepherd's Bush.—New School, Mellitus Street, W. 12. Fridays, 8—10. 2s. 6d. Miss D. Fiddian.

Wembley.—In formation. Particulars from B.E.A.

Willesden.—Dudden Hill Council School, N.W. 10. Thursdays, 7.30. 2s. 6d. Miss M. L. Blake.

Wood Green.—County School, Glendale Avenue, N. 22. *Elem.*: R. Robertson; *Adv.*: F. R. Shelton. 8—9.30. 2s. 6d. each class.

Ĉiuj pli malnovaj samideanoj Londonaj bone konas kaj alte ŝatas nian amikon CHARLES P. ISAAC, iam tre energian Hon. Sekretarion de la Londona Klubo. Nu, en la lastaj jaroj li tre interesiĝis je la ekonomiaj demandoj tutmondaj. La rezultato de liaj pripensoj pri tiuj aferoj estas la tuj aperonta 300-paĝa verko lia *The Menace of Money Power*. La eldonisto estas Jonathan Cape, 11 Gower Street, Londono; prezo, 8s. 6p. nete.

Universala Esperanto-Asocio.

La ĉiujara kunveno de la Londonaj Membroj kaj Delegitoj de UEA okazos ĉe **Morley College**, Waterloo Road, London, S.E. 1, je Sabato, **12a Novembro, 1921**. La kunveno okazos je 6.30a por 7.0a horo p.t.m., kaj ĉiu Esperantisto, kun amikoj, estas kore invitata al la kunveno.

Prezidos la Ĉef-Delegito por Londono, S-ro PHILIP KAY. La Londona Sekretario (S-ro H. A. EPTON) faros raporton pri progreso de UEA en Londono dum la pasinta jaro, kaj la Komitatano de UEA por Britujo (S-ro P. BLAISE) parolos pri la UEA Sub-kongreso en Praha dum la Universala Kongreso. Parolos S-ino M. L. Blaise pri la Ligo de Nacioj, kaj kompreneble la ĉeestantaro havos okazon por diskuti diversajn aferojn rilatantajn al la UEA movado.

Se restos sufiĉe da tempo oni intencas aranĝi laŭvolan programon de kantoj kaj deklamoj. Do estas petate, ke ĉiu amiko, kiu bonvolos partopreni, donu sian nomon antaŭ aŭ dum la kunveno al S-ro EPTON.

Chronicle.

Lectures at Literary, etc., Societies.—Under the London Esperanto Club lecture scheme, lectures on Esperanto have already been arranged at the following Co-operative Guilds: West Norwood, Peckham, Harrow Road, E. Finchley (Women's), Watford, Lavender Hill (Women's); and at the following Adult Schools: Battersea, Highgate Road (Women's) and Catford. A lecture has also been given at the Twickenham Young People's Baptist Guild. Thanks are due to the lecturers—Mrs. Blaise and Messrs. Ball, W. H. Browne, Ginhaven, Lechmere-Oertel, Long and Millidge—who kindly consented to accept these speaking engagements.

If London Groups and individual Esperantists would endeavour to make known the offer of lectures, much more might be accomplished in this direction.

All applications to—P. J. CAMERON, *Vic-Prezidanto*, London Esp. Club, 69, Schubert Road, Putney, S.W. 15.

The "No More War" International Movement, 23, Bride Lane, Fleet Street, E.C., in a recently issued leaflet says, "The wisdom of printing an Esperanto edition of the 'Affirmation' has been proved through the enquiries and interesting communications in that language which we have received from Austria, Bulgaria, Czecho-Slovakia, Finland, France, Germany, Italy, Japan, Lithuania, Poland, Roumania, Russia, Spain and Turkey."

A Non-Esperantist's Opinion.—Knowing that I proposed to visit Czechoslovakia, the Secretary of the League of Nations invited me, as a member of the Executive of that body, to include the Esperanto Congress at Prague in my itinerary, and I was glad to be able to comply. I am not competent to express an opinion on the merits of Esperanto as a language, but I feel that any movement which promises to simplify and facilitate international intercourse a supporter of the League of Nations should look on with a kindly eye and, if possible, help forward. I have attended a number of international congresses and conventions during the past thirty years, and I must say that the Esperanto gathering, in my view, eclipsed them all, not only in regard to size and enthusiasm, but, what is more important, in its competence to secure harmonious action between men and women of diverse nations and tongues. How common it is at international gatherings for the majority of those attending to be bored beyond endurance by the second or third day, owing to the never-ending difficulty of translating satisfactorily the speeches made. Flesh and blood ultimately revolt and seek refuge in flight.

By the courtesy of those responsible, I was favoured with an excellent position to watch the opening ceremony on July 31st, and it was indeed an impressive one. The great hall was crowded with some 2,600 people, representing thirty-five different countries and forty different races. The rendering of the hymn, *La Espero*, by the great gathering led by the organ, was in itself an inspiration.

The League of Nations sent a representation directly from Geneva, including Dr. Nitobe and Dr. Fugisawa.

During the opening proceedings it was my good fortune to hear a speech by Dr. Privat, from the University of Geneva. He spoke in what, to me, was a strange tongue, and yet his personality was so magnetic, and his manner and gestures harmonised in such a remarkable way with what he desired to convey, that one was compelled to feel in sympathy with him. In the course of his speech Dr. Privat emphasised that the choice of Esperanto as an international language avoided the risk of jealousy which might be roused if one of the existing languages were selected. In a short talk I had with him he begged me to give their love to our Chairman, Lord Robert Cecil. "I mean 'our love,'" he repeated, "because we do love him." I promised to carry out this duty.

There can be no doubt that the "attitude of mind" of the movement is in harmony with the League of Nations, and that its growth will enormously facilitate the League's work.

HENRY VIVIAN, J.P.

From *Headway*, September, official organ of the League of Nations Union.

La Bahai'anoj kaj Esperanto.—La gazeto de la germana Bahai-asocio *Sonne der Wahrheit* enhavos en ĉiu monate aperanta numero temojn esperante skribitajn. Tiel ĝi helpas disvastigi Esperanton, ĉar la realigi de tutmonda helplingvo estas unu el la principoj de la Bahai'anoj, starigita de la patro de la Bahai'a dogmaro, Baha'o'llah. Baha'o'llah komprenis la fakton de la reciproka dependado inter ĉiuj popoloj kaj opinias, ke alvenos la tempo, kiu al ni donos unuecon religian kaj la pacon tutmondan ege sopiritan.

Ni ĵus ricevis la unuan (Martan) numeron de la supre nomita gazeto, abonebla ĉe Alice Setwarz-Solivo, Alexanderstrasse 3, Stuttgart. Ĝi enhavas 24 bele presitajn grandformatajn paĝojn en la germana lingvo kaj Esperanto. Jen vortoj de Abdul Baha en Stuttgart la 5an de Aprilo, 1913, en la fino de longa parolado al la tieaj Esperantistoj: "Tial ni ĉiuj propagandu Esperanton, por ke estiĝu granda amikeco inter la homoj. Ĉiu universala afero estas dieca. La sunradioj brilas por ĉiuj same, tial ili estas diaj. Ĉiu estas partoprenanto de diaj benoj, tial ili estas diaj. Ĉiu entrepreno celanta la unuigon de l'homaro estas dia. Tial ni povas certigi, ke la efikoj de l'universala helplingvo estas diaj, se ni konsideras ĝiajn rezultatojn. Estas absoluta devo de ĉiu nuntempano, ke li akcelu la ellernadon de la ĝenerala helplingvo. Ĉar tiu ĉi lingvo estas la rimedo por altigi la signon de l'paco kaj de l'frateco inter ĉiuj."

Ashton-under-Lyne.—An Esperanto Group was founded in this town on the 16th Sept., and has just become affiliated to the B.E.A. Meetings take place every Wednesday evening at eight o'clock at 172, Stamford Street. The Secretary, Mr. W. Carter, 50, Miller Street, Hurst, will be pleased to supply all information to enquirers.

Bristol.—Sen multe da novaĵoj ĉio progresas kontentige. Dum la vintro oni instruis du kursojn sub la aŭspicioj de la W.E.A.; (Kleriga Asocio por la Laboristoj) ili estis la plej sukcesaj el ties kursoj. La Edukado

komitato de la Ko-operativa Societo ankaŭ aranĝis Esperantajn kursojn kiujn du grupanoj instruis. Iu grupano vekis multe da intereso en Poŝtaj rondoj per artikoloj en "The Post." Dum la somero estas kurso ĉiun alternan jaŭdon ĉe la Cavendish Klubo, la alian jaŭdon oni aranĝas vagadojn, kiuj ĉiam estas treege interesoj kaj bone efikas ĉe la interparolade.

La 4an de Junio ĉirkaŭ du-dek geanoj pasigis semajn finon ĉe la W.E.A. gastajo en Shipham. La celo estis pli bone konatigi la geanojn de la vintraj kursoj unu kun la alia kaj tio ĉi bone okazis kaj la vera Esperanta spirito regis. Sabaton estis amikeca vesperkunveno kaj du horojn ĉiuj kantis esperantojn solojn, ĥoraĵojn k.t.p. Dimanĉon matene estis diservo kun Esperantaj himnoj kaj "La Preĝo sub la Verda Standardo." Oni legis ĉapitron el la Nova Testamento kaj faris paroladon pri "La Religio de Zamenhof."

Intertempe estis ekskursoj al la suproj de la montetoj kaj babilado pri multaj temoj. Lando matene proksimiĝis multe tro rapide, kiam lacegaj, kaj brunigitaj per la suno la geanoj adiaŭis unu la alian kaj dankis la sorton, kio igis ilin geanojn de la Esperantaj kursoj.

Gillingham (Kent).—There has been formed in this district a class for the study of Esperanto. It meets every Thursday in the Barnsole Road Council School from 7—8.45. Mr. Eason is the instructor and it is hoped to form a Group in the near future. For other information write to the Hon. Sec., Mr. H. C. Johnson, 43, Byron Road, Gillingham.

Glasgow.—La deksepan de Septembro, la filio "Sankta Andreo" de la Eklezia Esperantista Ligo okazigis amikecan kunvenon en la preĝhalo Greendyke Street por signi la komencon de la vintra laboro. La bonega programo de muzikaĵoj, dancado, teatraĵoj, propagando kaj te-trinkado donis multe da plezure al granda ĉeestantaro. S-ro D. Kennedy prezidis kaj faris mallongan paroladon pri la Kongreso en Praha. S-roj Sopher kaj Bert Davies belege kantis. La speciala afero de la vespero estis la farso "P.C. 99" (Policano 99), verkita de S-ro James Harvey, kiu ankaŭ ludis la ĉefrolon kaj pentris la dekoraciojn. Lia ludado kaj tiu de la ceteraj roluloj estis tre ridigaj. La celo de la kunveno estis alporti helpon al E. E. L., kaj al la loka Grupo, kaj en tio kaj ĉiamaniere ĝi bone sukcesis.

London la 3an de Oktobro, la tiea Societo malfermis la sezonon per publika kunveno en la ĉambraro de la Filozofia Societo, 207, Bath Street. La prezidanto de la Societo, S-ro G. Douglas Buchanan, prezidis. Li speciale priparolis la rimarkindajn progresojn de Esperanto dum la pasinta jaro, precipe la atenton al ĝi donitan de diversaj registaroj kaj altrangaj societoj kaj institucioj. Li esprimis la konvinkon, ke estas ĉies solena devo fari ĉion eblan por forigi internaciajn malkomprenojn. Hodiaŭ, li diris, Esperanto havas oficialan rekonon de diversaj registaroj; en Finnlando la movado ricevas ŝtatan monhelpon; kaj la vic-sekretario de la Ligo de Nacioj ĉeestis la 13an Esperanto-Kongreson en Praho. Li citis la raporton prezentitan al la kunveno de la "British Association," la decidojn de la Franca Scienca Akademio de la internacia Ruĝa Kruco kaj de dek tri ĉambroj de komerco. Speciala atento estis alvokata al la konstante kreskanta nombro da taglernejoj, en kiuj oni instruas Esperanton. Al Skotoj estas notinde, ke en Blairhill taglernejo, Coatbridge, Fraŭlino Watson nun instruas 60 knabojn. Ili bone progresas kaj je la 24a de Oktobro faros demonstracion ĉe la Glasgova Societo.

S-ro David Kennedy sekvis kaj faris interesan paroladon pri siaj spertoj kaj aventuroj antaŭ, dum, kaj post la "Dek-tria." Li priskribis sian vojaĝon tra Holando kaj Germanujo al la kongresurbo, kaj ankaŭ la multajn mirindajn spertojn survoje. Speciale interesa estis vizito al kurso de geknaboj en vilaĝa

lernejo en Gohlis, proksime de Dresden, kie oni instruas Esperanton. Tiuj infanoj korespondas kun la junaj samideanoj en Blairhill lernejo, kaj la parolanto povis transdoni salutojn de la skotaj knaboj al iliaj germanaj amikaj, kaj reciproke. Laŭ li la plej ŝatinda parto de la tuta libertempo, estis la postkongresa vojaĝo tra Bohemujo, kiu estis vera esperantista triumfo. Li diris, ke la skotaj esperantistoj estis akceptataj tre afable ĉie sur la kontinento.

Post la kutima dankvoĉdonado al la parolintoj duonhoron estis uzata por preni nomojn de societanoj kaj vendi librojn. Sinjoroj Robert Gibson & Sons, konataj libro-vendistoj, 45, Queen Street, Glasgow, havis budon ĉe la kunveno. Tiu ĉi firmo vendas Esperantaĵon ĉe sia butikoj kaj ankaŭ sendos du el siaj helpantoj al la Societo, por ke ili lernu Esperanton.

Leith.—La jarkunveno de la Grupo okazis en la grupĉambro la 26an de Septembro, kiam la sek-ino kaj la kas-ino legis raportojn pri la pasinta sezono. Oni faris aranĝojn por la venonta sezono kaj la sekvantaj oficistoj estas elektitaj:—Hon. Prez., S-ro James Robbie; Prez., S-ro Geo. Dickinson; Sek-ino, F-ino E. B. Milne, 70, Cornhill Terrace; H. Sek-o, S-ro Thomas Merriman. La vintraj kunvenoj komenciĝis la 3an de Okto, kaj okazos ĉiulunde. Oni aranĝis tre instruplenan kaj amuzan programon. Unuagrada kurso estas instruata de F-ino D. Dickinson, kaj kelkaj novaj anoj aliĝis al la grupo. Sub la aŭspicioj de la Edukada Komitato, F-ino Baird denove instruas du kursojn en la Teknika Kolegio.

Mezlanda Federacio.—Tre sukcesa Konferenco okazis en Coventry je la 17a de Septembro. Dum la posttagmezo oni kondukis la vizitantojn tra la urbo, kaj montris al ili kelkajn el la interesaj antikvaj konstruaĵoj, precipe inter ili St. Mary's Hall, kiu estas kvazaŭ la Urbdomo. Nia ĉefa vizitanto estis S-ro Merchant, el Sheffield, Prezidanto de la Yorkshire Federacio, kaj li en sia kutima maniero ridigis nin per siaj tradukoj(?) de la klarigoj de la angla gvidistino.

Post temaĝo en la kafejo de la Kooperativa Societo, en kiu 37 partoprenis, la afera kunsido okazis en la Assembly Room. Oni legis la tezon, kiu gajnis la unuan premion en Konkurso por Junuloj kaj la raporton de la juĝinto. La feliĉa knabo estas Hubert Hunt, 12 jara, el St. Paul's School, Worcester, kiu ĉeestis la Britan Kongreson en Birmingham, 1920, kaj kiun eble kelkaj memoros.

Oni ankaŭ elektis Oficistaron por la jaro 1922: nome, Prezidantoj, S-ron F. W. Hipsley (Coventry); Viceprezidantoj, S-rojn Sturge (Birmingham), Severn (Worcester) kaj Williams (Loughborough); Sekretario, S-inon Hailstone (Coventry); Kasisto, S-ron J. Course (Coventry).

Ce la Propaganda Kunveno la Vicurbestro, konsilanto Joseph I. Bates, B.Sc., J.P., Prezidanto de la loka Edukada Komitato, prezidis. Li diris, ke kiam oni petis, ke li prezidu, li havis la impreson, ke Esperanto estas nur flankokupo sed, leginte unu aŭ du foliojn pri la lingvo, li estas konvinkita, ke li eraris kaj li tute ŝanĝis sian opinion. Lerninte en sia vivo la latinan, grekan kaj francan lingvojn, li opiniis, ke Esperanto okupas nur unu trionon de la tempo okupita de iu el tiuj lingvoj.

S-ro Merchant, en sia bonekonata maniero, tiam faris amuzigan, sed konvinkan paroladon. Mankas la loko por taŭge raportoj lian paroladon, kaj ni povas nur doni kelkajn notindaĵojn. Li citis Emerson, kiu iam diris: "Lingvo estas urbego, al kiu ĉiu homo kontribuis ŝtonon." Se estas tiel, tiam Esperanto estas Gardena Urbo, sen la fikreskaĵoj trovitaj en naciaj lingvoj, kun rekta vojeto tra si kaj direktiloj, tiel ke neniu povas perdiĝi. Ĝi estas egale bela, sed estas multe pli facile ĝin atingi.

La Konferencon ĉeestis du delegitoj el la loka

Kooperativa Societo, unu reprezentanta la Edukadan Komitaton, la alia la Virinan Gildon.

Kurso por komencantoj okazos ĉiumerkrede dum la vintro en la konstruaĵo de la Kooperativa Societo. Duagrada kurso okazos la saman vesperon post la fino de la unuagrada.

PUNKTO.

Northampton.—Ĉi tie la Grupo faras progresojn post la libertempo. Lastatempe S-ro Plowman alparolis la lokan Kooperativan Societon, la St. Lawrence Men's Own, kaj la Bontemplanojn. La loka Eduka Komitato informigas pri la instruado de Esperanto en la lernejoj.

Portsmouth.—La movado ĉi tie bone progresas, kaj la membroj vigle laboras por la venko. En la ĉiujara kunveno okazinta la 7an de Oktobro la kontoj montris saldo de £7:14:0. Kvankam ni ricevis kotizaĵon de nur 23 membroj (kio estas memvola), ni ricevis aliajn sumojn per vendado de floroj, de gazeto *Pegano*, kaj kolektitajn en skatolo, kiun ni metis sur la tablon. Ni konsilas, ke aliaj grupoj tion faru; neniu estas devigata meti monon en la skatolon, sed oni donacas laŭvole kaj laŭpove.

Ni multe ŝuldas al la ĉi tiea "Co-operative" Society, kiu permesas al ni la uzadon de ĉambro senpage dufoje ĉiusemajne. S-ro E. B. Johnson reelektiĝis kiel Prezidanto, S-ino M. E. Gall elektiĝis kiel sekretario, ĉe 85 Arundel St., Landport.

Sheffield.—Mardon, la 11an de Oktobro S-ro J. Merchant, F.B.E.A. donis paroladon pri Esperanto en la Park Free Library. S-ro Gordon, la ĉefbibliotekisto de Sheffield, okupis la ĉefseĝon subtenata de S-ro Auty kaj Pastro Davis. S-ro Merchant montris, laŭ sia alloga kaj konvinka stilo, la bezonon de komuna universala lingvo, kaj S-roj Gordon, Auty, kaj Davis ankaŭ parolis. Ĉar S-ro Merchant intencas domi ankoraŭ du paroladajn dum la venonta vintro, ni atendas rezulton, kiu nepre estos fruktodona.

South Eastern Federation.

OFFICIAL NOTICE.

As announced in the October *British Esperantist*, the above Federation, covering the counties of Essex, Herts, London, Kent, Middlesex, Surrey and Sussex, was formally inaugurated at a representative meeting held on September 17th at Tunbridge Wells.

The following were elected to hold office till the first Annual General Meeting, which will be held about Easter next:—

President: Colonel W. A. Gale (Herne Bay); *Vice-Presidents*: Miss M. L. Blake (Willesden), Mr. J. J. Boutwood, J.P. (Hastings), Mr. G. J. Cox (London), Prof. A. Gaydou (Tunbridge Wells), Mr. F. A. Goodliffe (Purley); *Hon. Secretary-Treasurer*: Mr. Bernard Long (London).

The Federation area measures about 100 miles from north to south and a similar distance from east to west, and has a population of some 10,000,000, so that the possible utility of its future work is very great.

The Federation will not start full operations till next year, but promises of financial support (*i.e.*, apart from subscriptions) will be welcomed in the meantime, so that funds may be available when required. *No money should be sent at present.* All Esperanto Groups in the area, if affiliated to the B.E.A., and also all persons living in the area in places where no groups exist and whose names appear in the list of B.E.A. members for 1920, will in due course receive a copy of the Rules of the Federation, together with forms of enrolment.

All communications should be sent to me until further notice.

BERNARD LONG,

Hon. Secretary-Treasurer (pro tem.).

21, Great Russell Street, London, W.C. 1.

XVla Kongreso de Skotaj Esperantistoj

EN DUNFERMLINE.

La dufoje prokrastita skota kongreso okazis la 24an kaj 25an de Septembro, kiam la anoj en Dunfermline bonvenigis multajn Esperantistojn el diversaj partoj de Skotlando, krom kelkaj el Anglujo. La Kongreso havis lokon en la *Women's Institute* kaj jam matene venis en la akceptejon kongresanoj, kiuj sub kompetenta gvidado foriris esplori la vidindaĵojn de la urbo. En la kunveno de la konsilantaro de la Skota Federacio oni elektis, kiel Prezidanton por la sekvanta jaro, S-ron G. Jarvis, el Aberdeen; kiel sekretario, F-inon Macfarlane el Glasgow kaj kiel kasiston, S-ron D. R. Tullo el Edinburgh. Poste la ĉiujara kunveno de la Federacio okazis, ĉe kiu S-ro D. J. Young, M.A., F.E.I.S. el Cowdenbeath prezidis. Li gratulis la skotajn Esperantistojn, ke fine, malgraŭ ĉiuj malhelpaĵoj ili atingis kongreson. Li vokis nin pli labori por nia sankta afero, ĉar nun estas la alta tajdo en la Esperanta Movado.

Sabaton vespere la salonego estis plenplena de urbanoj, kiuj venis por aŭskulti ion pri la lingvo. La urbestro, S-ro Norval, prezidis, kaj en sia malferma parolado li diris, ke kvankam ankoraŭ ne esperantisto, li fervore subtenas la Esperantan Movadon. La ĉefparolantoj estis S-ino Watson, ano de la Eduka Aŭtoritato, kaj S-ro Page el Edinburgh. S-ino Watson promesis, ke ŝi daŭrigos fari sian eblon enkonduki Esperanton en la taglernejojn, kaj S-ro Page rakontis siajn spertojn dum la kongreso en Praha. En aldaŭro de la vespero oni regalis nin per kantoj kaj deklamoj en Esperanto. Rezolucio petanta, ke Esperanto estu metita sur la programon de la taglernejoj, estas proponita al la kunveno kaj unuanime akceptita. Dimanĉon matene la kongresanoj vizitis Rosyth kaj poste kune tagmanĝis en Dunfermline. Posttagmeze diservo okazis en la historia Abatejo, kie S-ro Page predikis laŭ la teksto "Estu lumo." Pastro Baird el Dunfermline ankaŭ partoprenis la diservon, kaj F-ino C. Barclay el Cowdenbeath kantis solajon. La bonaj aranĝoj tiel energie faritaj de la loka komitato meritas la koran dankon de ĉiuj kongresanoj.

London per aŭtomobilo kelkaj samideanoj vizitis Rumbling Bridge kaj Castle Campbell.

La kongreso estis vera revivigilo, kaj espereble la klopodoj de la sindonemaj komitatanoj ne estos vanaj. Ĝis revido en Aberdeen.

Mond-Serva Ekspozicio en Liverpool.

Oktobro, 3-16an.

Okaze de tiu ĉi grava ekspozicio* en Liverpool, la loka grupo organizis budon en la internacia sekcio, kie estis elmontrita ĉia speco de esperantaĵoj. Krom la ordinara propagandiloj, oni disdonis 10,000 ekzemplerojn de speciala folieto, kiu informis la publikon pri la lastaj sukcesoj de Esperanto.

Laŭ propaganda vidpunkto la budo bonege sukcesis. Oni vere povas diri, ke ni faris grandan impreson ne nur sur la popolomason, sed ankaŭ en oficialaj rondoj. Ni jam havas rikolton. Kursoj por poŝtofiscistoj tuj komenciĝis en la urbo sub la gvidado de S-ro Applebaum kaj Pastro Primavesi, O.S.B.; ankaŭ sub la aŭspicioj de la "Workers Educational Association" kurso en la Universitato (Nile Street), kiun instruos S-ro R. Prys Griffiths. La edukada Komitato de la urbo daŭrigas la kurson en Oulton Senior School, kiun gvidas S-ro G. Rhys Griffiths, prezidanto de la loka grupo.

Oni ricevis dum la dusemajna daŭro de la ekspozicio multajn demandojn pri la Esperanta movado, kaj oni ankaŭ havis viziton de multaj esperantistoj, kiuj ankoraŭ ne aliĝis la klubon.

Je apartaj tagoj la jenaj samideanoj faris parolade-tojn: S-ro J. D. Applebaum, Pastro Primavesi, O.S.B., S-ro Eric Mawson, B.Sc. el Liverpool, S-ro John Merchant, vic-prezidanto de la B.E.A., el Sheffield kaj aliaj.

La Lt. Kolonelo J. Pollen, C.I.D., I.C.S., faris paroladon antaŭ granda ĉeestantaro vendrede la 14an, kiu estis tre sukcesa. Profesoro W. E. Collinson, M.A., Ph.D., de la Universitato de Liverpool, sperta esperantisto, prezidis kaj faris trafan paroladon pri la utileco de Esperanto ĉiurilate. Lia Juĝista Moŝto Thomas, kiu lernis Esperanton en 8 horojn, bedaŭris sian neĉeeston.

La Liverpool'a Grupo kunvenas ĉiuvendrede, kaj oni aranĝis bonegan programon. Dum la unua horo oni legas "Tra la Jaro" sub la gvidado de S-ro Rawlinson kaj, okaze de la Zamenhofa Soleno la 16an de Decembro estas aranĝita altgrada koncerto tute en esperanto. Interesuloj nepre petu detalojn ĉe la sekretario: R. Prys Griffiths, 57, Ramilies Road, Liverpool.

* This exhibition is held yearly and I shall be very pleased to give advice as to procedure and organisation of an Esperanto stall in connection with next year's effort in whatever town it will be held.—R.P.G.

NOVAJ ELDONAĴOJ.

Afrankite.

Nova Tempo-Libretaro: 1-a kajero, bonega kolekto de legindaj rekontetoj, fabeloj k.t.p. 32 paĝoj

La Principo de la Movado por Ĝusta Vivo, 32 paĝoj, ĉe D. Roskes van Loostraal, 68, Hago (Nederl.) rekomendite ... Fr. 0.45

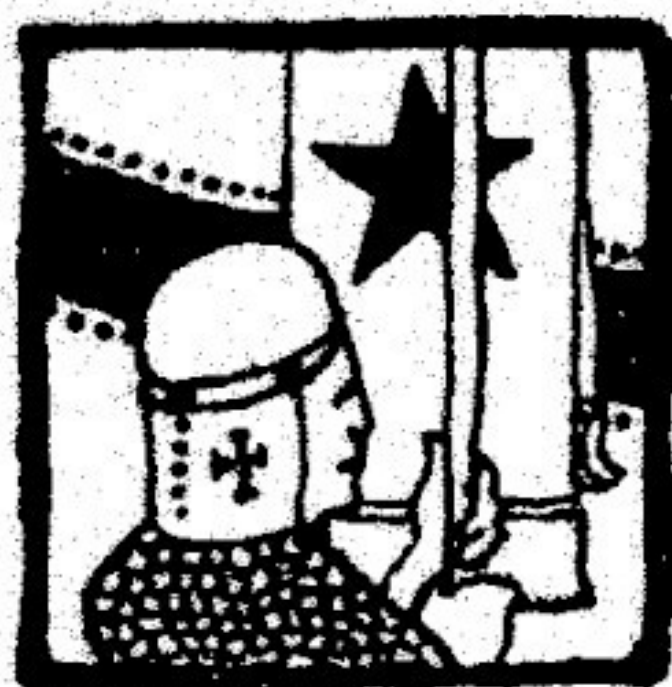
Cours Rationnel et Complet d'Esperanto; Preface de Henri Barbusse; eldonita de Fédération Esperantiste Revolutionnaire, 23 bis, Rue Morère, Paris (14). Bonega lernolibro 208-paĝa precipe por la laboristoj, kun multaj klarigaj bildoj kaj interesaj legaĵoj ... 3 3

Por nedividita germana Supera Silezio! 32 pĝ. ...

La Kartludo pro Supera Silezio. 24 pĝ. ...
Protestkunveno kontraŭ la Perforto al Supera Silezio, 30 pĝ.

Tri broŝuroj adresataj de la rifuĝintoj el Supera Silezio al la tutmonda Esperantistaro, riceveblaj po tri markoj ĉe Nova Esperanto-Eldonejo, Berlin ...

Tra la Mondo, internacia legolibro kolektita kaj prilaborita de Paul Bennemann; unua parto: por komencantoj, kun multaj bildoj kaj muziknotoj. 96 paĝoj.—Jen vere utiliga libro por la kursestroj kaj iliaj lernantoj; ĝi enhavas lerte redaktitan kolekton de proverboj, aforismoj kaj sentencoj, fabeloj, fabeloj kaj rakontoj; interesaĵoj el la vivo kaj sciencoj; ŝercaĵoj, amuzaĵoj kaj kantoj kun notoj por liberaĵoj. Bele presita sur bona papero kaj kun multaj delikataj bildoj kaj bildetoj, la libro estas vera trezorejo da bonaĵoj por la lernanto kaj certe allogas lin al la plua esploro de nia jam ampleksa literaturo. "La libro estas destinita precipe por la junularo; ĝi enhavas nenion, kio estas nekomprenebla aŭ nekonvena por inteligentaj geknaboj 12-jaraj ... Tamen mi elektis la materialon tiel, ke ankaŭ plenaĝaj personoj trovos en la libro sufiĉe da interesaĵoj" diras la verkinto en saĝe pripensita antaŭparolo. Ni tre varme rekomendas la novan legolibron, kiu sendube baldaŭ trovos multegon da amikoj ... 1 3

Competition for Boys and Girls.

Conducted by
Miss JANE BAIRD.

This Competition is now closed.
Results will be announced in the
DECEMBER number.

RESULT OF THE NINTH COMPETITION.

The highest number of marks in this Competition has been gained equally by:—

HUBERT HUNT (age 12) and LEONARD PEARCE (age 13),
(14 marks),
St. Paul's Boys' School,
Worcester.

Honours List (11 marks).—E. Bates, A. Russell, A. Sunderland, Green Lane C.C. School, Patricroft.

Hon. Mention (10 marks).—R. Beswick, R. Bythell, S. Brooks, J. Constantine, F. Cottam, I. Drury, O. Derbyshire, J. Egerton, W. Fryer, L. Gibbon, J. Griffith, A. Green, D. Hollinrake, E. Harris, C. Horrocks, D. Johnson, H. Jones, J. Nettles, A. Rimmer, H. Rayner, E. Sinclair, F. Tompkins, J. Williams, F. Wilkinson, E. Webb, F. Wood, R. Whyatt, Green Lane C.C. School, Patricroft.

SOLUTIONS.

(NINTH COMPETITION, p. 71).

(a) *Enigmoj*:—(1) rosmar, (2) kapor, (3) nenial, neniel, (4) juniper, (5) kukol.

(b) *Landoj*:—(1) Angl, (2) Dan, (3) Ital, (4) Pers, Lap, (5) Pol.

(c) *Vizitkarto*:—Senfadena Telegrafisto.
Competitors on Roll, 231.

OFICEJA BABILADO.

Kontribuata de la Oficistaro de la B.E.A.

“**La Vera Frataro.**” Ni ĝojas anonci, ke ni ĵus presigis ĉi tiun faman kanton de Harrison Hill. Delonge ĝi estis havebla nur kun granda malfacilo. La muziko estas presita liniare kaj solfeĝe; la vortoj Esperante kaj angle. Ĝi estas ideala kanto por grupa kunveno. La Esperantaj vortoj aperas en la *Himnaro*, la anglaj en la nova *Fellowship Hymn-book Supplement*, kun klariga noto pri la Esperanta deveno, sed kun la muziko iom difektita. Ni presigis la originalan nedifektitan melodion. La prezo estas 3 pencoj.

Al Grandaĝuloj!—S-ro. J. Blaikie, M.A., 15, Church Crescent, London, N. 3, kiu havas la aĝon de 75½ jaroj, deziras scii la nomojn de aliaj britaj samideanoj, kiuj superas lian aĝon. Ni do estos dankaj, se tiaj samideanoj komunikos kun li senpere. Ofte varboto diras al ni, ke li estas tro maljuna por lerni Esperanton, kaj do estos interese scii la nomojn de maljunuloj, kiuj konsideras sin ne tro maljunaj por uzi nian karan lingvon!

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.).

MONTHLY REPORT OF THE HON. SECRETARY.

The outstanding event of importance since my last report is the decision of the Executive Committee to accept an invitation to hold the Annual Meeting of the Association for 1922 at a Congress in London at Whitsuntide. In making the invitation the following points were mentioned by the signatories:—

1. No Esperanto Congress has ever been held in London, the Capital of the British Empire.

2. In view of the great interest being taken in Esperanto at the present time by influential bodies in

Brava Muso.—Jen rakonto pri “brava” muso, kiun sendis al ni S-ro William Bailey, 32, Crescent Road, Cheetham Hill, Manchester, kaj al kiu ni donas duan premion valorantan 2ŝ. 6p., kiel jam promesite en nia Aŭgusta numero:—“Unu muso, lektrinkinte perditan vinon, fanfaronis al siaj amikoj, ke ne ekzistas kato, kiu povus teruri ĝin; ĝi povus kontraŭstari kian ajn katon en la mondo! Guste tiam aperis kato, kaj ĉiuj musoj, inkluzive la fanfaroninto, forkuris en siajn truetojn. Kiam la aliaj musoj demandis la fanfaroninton, kial ĝi forkuris, ĝi repondis: Mi diris, ke mi povus kontraŭstari kian ajn katon; mi ne diris, ke mi povus batali kontraŭ tri katoj!”

Gazettranĉaĵoj.—Sur nia Legoĉambra tablo kuŝas granda libro, en kiun ni regule metas ĉiun gazetelĉerpaĵon, kiun ni ricevas rilate la movadon. Sed kvankam ni kotizas al agentejo por prestranĉaĵoj, tre certe ni ne ricevas ĉion publikigitan. Ni bone scias, ke multajn raportojn pri grupkunvenoj kaj la movado ĝenerale ni neniam vidas. Se Grupsekretarioj kaj aliaj personoj sendus al ni ĉion tian, kiu aperas en la loka gazetaro, ili multe helpus kompletigi nian kolekton.

Nove-alvenintaj libroj.—Depost nia Aldona Listo en Oktobro, alvenis jenaj:—*Latina Parva Grammatica* (latina lernolibro) 10p.; *Cours Rationel et Complet d'Esperanto* (ilustrita lernolibro) 3ŝ. 3p.; *Melodioj de l'Nokto* (poezio) 10p.; *Esperanto and Ido* (Propaganda folieto, No. 12a), 3ŝ. por 100; *Insigno* (formo de Blanka Rozo), (a) Kravatpinglo, 1ŝ. 1p. Afrankite.

Prezoj malaltigitaj.—*Albrecht Duver*, de 6ŝ. 6p. al 6ŝ.; *Manon Lescaut*, de 3ŝ. al 2ŝ.; *Lastaj Tagoj de D-ro Zamenhof*, de 1ŝ. 3p. al 1ŝ. Aldonu 10 % por afranko.

“**En Favoraj Okazoj Edziĝo estas Feliĉo**”—Jen titolo de letero, kiun ni ĵus ricevis de bulgaro, kaj kiun ni presigas ĉi-sube, esperante ke, inter la miloj da belaj samideanoj en Britujo, troviĝos almenaŭ unu, kiu feliĉigos la belan sinjoron.

“Mi estas nova Esperantisto, 25 jara. Mi estas sana, bela, kun tre bona karaktero. Mia profesio estas komerco. Miaj gepatroj estas bulgaroj kaj tre afablaj. Mi havas 3 fratojn kaj 1 fratinon. Mi deziras korespondadi kun fraŭlinoj (20–25 jaraĵ), bonaj, belaj, dezirantaj interŝanĝi fotografajn kun celo de edziĝo.

Doto estos necesa, ĉar mi intencas pligrandigi mian komercon. Mi respondas ĉiam SOLE al seriozaj proponoj.

Adreso: ‘Theodor,’ Post-Restante, Varna, Bulgarlando.”

Al Sagaculoj.—En familio estas jenaj personoj: 1 avo, 2 patroj, 2 patrinoj, 4 gefiloj, 3 nepoj, 1 frato, 2 fratinoj, 2 filoj, 2 filinoj, 2 edzoj, 2 edzinoj, 1 bopatro, 1 bopatrino kaj 1 bofilino. Tamen la familio konsistas nur el 7 personoj. Kiel tio estas ebla? (Por solvo, vidu paĝon 84, *Tra la Mondo*, nova legolibro ĵus eldonita, havebla ĉe B.E.A., prezo, 1ŝ. 3p., afrankite).

this country as well as abroad, the time has come to organise a demonstration on a larger scale than hitherto and under conditions which will permit of the attendance of persons of importance and influence interested or likely to be interested in our movement.

3. A Congress in London will emphasise before the general public the position of Esperanto as a living international language to the exclusion of other schemes.

4. A Congress in London will draw together from all parts of the country a large number of representative Esperantists who will undoubtedly welcome the opportunity of combining participation in the Congress

with the attractions of a visit to the metropolis and the possibility of meeting a larger number of foreign visitors, owing to the convenient position of London with respect to the Continent.

Without doubt, members will welcome the decision of the Executive Committee and will do their utmost to assist the Congress Committee in their efforts to make the Congress a huge success.

The Executive Committee are giving their careful attention to the carrying out of the decisions of the Council with regard to the *British Esperantist* for 1922, reported last month.

It has been decided to reprint the words and music of Mr. Harrison Hill's "*La Vera Frataro*."

At the time of reading this, members will already be thinking about Christmas presents, and it is hoped that as far as possible they will purchase the Association's publications. Even for non-Esperantist friends the *Esperanto fontplumo* is an ideal gift.

COUNCIL MEETING.—At their meeting on November 14th the Executive Committee will consider the place and date of the Council Meeting to be held in December.

PUBLICATIONS.—Among the new works to be brought out in the near future by the Publications Committee is one entitled *La Eksperimento de Eccles*, by Miss Elizabeth Hogg. In an admirable foreword Mr. W. M. Page gives the history of the experiment and summarises its results. Many teachers will welcome Miss Hogg's description of the method employed in teaching Esperanto to the children and doubtless the appearance of this little book will be another landmark in the history of Esperanto in the Schools.

Two new reading books, based on the *Ekzercaro* and compiled by Mr. Page, and a new edition of Mr. Merchant's laughter-making book *Tri Angloj Alilande* will appear shortly.

PROPAGANDA.—A meeting is to be held in connection with the Conference of Educational Associations in London early in January at which well-known educationists will speak on Esperanto in the school.

Copies of the Report of the Committee appointed by the British Association for the Advancement of Science to inquire into the practicability of an international auxiliary language can be obtained from the B.E.A. at 3d. each; post free, 4d.

A leaflet on "Esperanto and Ido" has been prepared and is now on sale (3s. per 100, post free), which is especially suitable for use with the Report referred to.

My attention was recently called to a striking article in the September number of *The Vegetarian News* from which I take, with due acknowledgment, the following paragraph: "It is important for all propaganda societies to remember that it is for them to go out after converts. It is not sufficient to sit in an obscure office and wait for the converted to find you. The folly of that policy has been amply demonstrated. The society should be always active, always aggressive, always ready with new and courageous ideas. If one method of propaganda does not succeed another must

be tried. If the faith is worth spreading, it must be spread, if not by one means then by another. The great thing is ceaseless activity. Properly conducted activity means extra revenue. It means also members; that is easily demonstrated beyond dispute."

Are **YOU** doing **YOUR** utmost or are you satisfied with something less?

"THE BRITISH ESPERANTIST," 1922.

At a meeting held in September the Council of the B.E.A. decided that during 1922 the post of Editor of the *British Esperantist* be an honorary one, out-of-pocket expenses only being paid.

The appointment of an Honorary Editor is left to a future meeting of the Council, but in the meantime the Executive Committee has been instructed to make arrangements for the editing of the first three numbers for 1922.

Offers to undertake this work are accordingly invited by the Committee.

Nominations are also invited but those making nominations should ascertain that the nominee is willing to undertake the work.

The matter will be considered at a meeting of the Executive Committee to be held on 14th November, 1921.

All communications on the subject should be addressed to The Hon. Secretary, B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C. 1.

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

EXTRACT FROM RULES.—"If no objection shall be lodged within fourteen days, the Secretary shall inform the candidate that he is admitted as a member."

MISS ISABEL S. H. ASHBY, 59, Stretton Rd., Leicester; MISS LIZZIE M. BROWN, 13, Cornwall Street, Devonport; GEO. J. FARO, 52, Lewisham Park, London, S.E. 13; THE REV. WILLIAM H. LAWSON, "Westward Ho," Frons Koad, Dovercourt; MISS MARY S. WELLS, Forest Farm, Nth. Canterbury, New Zealand; MISS EDITH M. WELCH, 70, Leyland Road, Southport.

NEW DELEGATE COUNCILLORS.

Scottish Federation: R. W. McFARLANE; Accrington, H. E. ROBERTS

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

*FREDERICK D. MURPHY, Ipswich; *FREDERICK E. WADHAM, London.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

*GEORGE M. WILLIAMS, Loughborough.

*Denotes that candidate has passed with distinction.

DONATIONS.

Preston Esperanto Society, 10s.

PUBLICATIONS FUND.

Loans for three years at 5% interest: J. MERCHANT, £30
MRS. OSMOND, £5.

The Examinations Committee begs to announce that on Monday, Dec. 12, at the offices of the Association, 17, Hart-street, London, W.C. 1., will be held an *Examination for the Preliminary Certificate*, at 6.30 p.m., and on Tuesday, Dec. 13, an *Examination for the Advanced Certificate*, at 6.0 p.m. Candidates should intimate as soon as possible their intention to be present.

Fako de Korespondado Internacia (F.K.I.).

Sub tiu ĉi rubriko oni enpresas malgrandajn anoncojn de tiuj el niaj legantoj, kiuj deziras korespondadi kun alilanduloj. Ĉiu anoncanto devas pagi naŭ peneojn por trilinea enpresaĵo kiel sube pli ol tri linioj po tri penceoj por ĉia komencita linio; ĉiu MEMBRO de la Asocio havas, la rajton fari unu enpresaĵon senpage. *Bonvolu skribi legeble, rekte al la Redakcio.*

1038. **New York City, Usono.**—S-ro Armand B. Coigne, 518, 67th Street, Brooklyn, deziras koni gesinjorojn interesatajn en internacia asocio por psika enketado kiel helponto kaj avizantoj. Mi ne korespondos pri psikismo nek pri ia temo escepte tiun asocion. P.K. kaj P.M. kolektanto ne ricevos respondon.

1452. **Bahmut (Don gub.) Rusujo.**—S-ro Lazaryn Abramoviĉe, *Harykanskaja* 65, deziras korespondi kun ĉiulandanoj per il. p.kartoj, leteroj, interŝanĝas p. markojn. Ĉiam respondos.

1453. **Gard, Belgujo.**—Fino R. M. A. Schepens, *Avenue de St. Denis*, 163, deziras interŝanĝi poŝtm. kaj esperantajn sigelmartojn kun ĉiulandaj gesamideanoj. Ĉiam respondas.

1454. **Brno, Ĉeĥoslovakujo.**—S-ro Jan Malik, *Kounicova* 38, deziras korespondantojn por anoj de antaŭ nelonge fondita grupo en Comercial Akademio, precipe B.E.A.anojn.

1455. **Simbirsk, Ruslando.**—K-elo Aleksandr Samajlov, *Sbornaja* 9a, deziras korespondi kun eksterlandaj gesamideanoj per il. poŝtkartoj kaj leteroj kaj interŝanĝas p.markojn, tuj respondos ĉiam certe kun ĉiuj.

1456. **Brisbane (Queensland), Aŭstralio.**—S-ro E. Hadfield, *Box* 695 G.P.O., deziras korespondi kun ĉiulandanoj interŝanĝante, kaj pri industriaj aferoj.

1464. **Adresŝanĝo.**—S-ro W. B. Sturgeon (antaŭ el Woolwich) petas atente pri sia nova adreso: "*Oak Villa*," *Peabmarsh Bures, Essex, Anglujo*. Li interŝanĝas il. p.k. kaj leteroj kun gesamideanoj el ĉiuj landoj. Ĉiam respondos.